

בש"פ 2948/19 - סרוליק יוסי טיב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2948/19

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: סרוליק יוסי טיב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המוחזqi בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) בבע"ח 12054-12-18 מיום 3.4.2019

תאריכי הישיבות:
(12.5.2019) ז' בא'יר התשע"ט
(15.5.2019) י' בא'יר התשע"ט

בשם העורר:עו"ד עדן קידר

בשם המשיבה:עו"ד שרים משבג

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החוק) על החלטות בית המשפט המוחזqi בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) בבקשת העורר לקבל חומרិי חקירה.

1. ביום 21.6.2018 הוגש נגד העורר כתוב אישום המיחס לו מספר רב של עבירות קבלת דבר במרמה בעקבות מחמיות וניסיון לקבלת דבר במרמה בעקבות מחמיות, התוצאותcadם אחר, זיווג בכונה לקבל דבר, איומים, עבירות לפי חוק איסור הלבנתือน, התש"ס-2000 וUBEIROT_NOSOFOT_CMFORT_BA. על פי המיחס לו בכתב האישום, הקים העורר את חברת של.בולנגיiri סוד המאהה בע"מ (להלן: חברת של.בולנגיiri) ואתחברת ש.בולנגיiri רשות מאפיות בע"מ והפעיל באמצעות מאפיות. לפי כתב האישום, בשנים 2014-2018, ביצע העורר מספר רב של מעשי מרמה

ועבירות נוספות כלפי ספקים וחברות שהתקשרו בעסקאות עם של בולג'רי וביצעו מעשי מרמה רבים נוספים, כאשר חלק מן המקרים הוא הצדקה בצד כיוץ עסקית וכadam אמיד ועתיר נכסים, על מנת לגרום למתלווננים למסור לידי כספים. בסך הכל קיבל לידי העורר – על פי המិוחס – במרמה או בגיןה, סכום כולל של כ-5 מיליון ש"ח ונisa להקל במרמה סכום של כ-845,000 ש"ח, הכל כפי שפורט בכתב האישום.

2. ביום 5.12.2018 הגיש העורר בקשה לקבלת רשות חומריה החקירה לפי סעיף 74 לחוק זו נדחתה ביום 26.12.2018 (להלן: ההחלטה הראשונה; בקשה להארכת מועד להגשת עrr על החלטה זו נדחתה, ראו בש"פ 1862/19 טאייב נ' מדינת ישראל (27.3.2019)). ביום 30.1.2019 הגיש העורר בקשה לחידוש הדיון בעניין רשות חומריה החקירה, ובזה טען כי קיימים חומריים המפורטים ברשות חומריה החקירה העדכנית שנשלחה לבא כוחו שלא הועברו אליו. המשיבה התנגדה לבקשתה זו ובהחלטה מיום 3.2.2019 הבהיר העורר להבהיר אם הוא עומד על בקשתו, נוכח הקביעות בהחלטה הראשונה. בהמשך לכך, הודיע העורר כי הוא מבקש לקבל חומריה הירה ובשם פלילי של כל עדי התביעה המכונים "מתלווננים" או "קרבענות" בכתב האישום ואת תיק החקירה בעניין חומריה נוספת שהזיכר העורר בחיקירתו בהליך דנן, אשר קשורה אליו (להלן: התקיק התל אביבי), וחומריים נוספים שפורטו בה. ביום 26.2.2019 התקיים דיון בבקשתו של העורר לקבלת חומריה החקירה האמורים. בהחלטה מיום קבע בית המשפט כי בא כוח העורר יעביר רשימה של שמות העדים לגיביהם מתבקש הרישום הפלילי (טור פירוט הרלוונטיות של הבקשה).

3. ביום 28.2.2019 הגיש בא כוח המשיב הודעה שלפיה האירועים נשוא כתוב האישום לא נחקרו במסגרת התקיק השני. בהמשך להודעה זו הגיש העורר השלמת טיעון, שבמסגרתה טען כי יש לאפשר לו לעיין בתיק الآخر, משום חלק מהחוקרים והח建档立ים בהליך זה הם עדי תביעה במסגרת כתוב האישום הנוכחי, וכן מכיוון שתיק זה עוסק באותו תקופה הנדונה בכתב האישום, יש חפיפה בין התקיקים ביחס לחלק מהמעורבים. בהחלטה מיום 5.3.2019 הורה בית המשפט כי המשיבה תזמן את התקיק התל אביבי או את העתקו, ותבחן את הקורתזיה בין הנחקר שם לבין עניינו של העורר ועד תביעה בהליך דנן. נקבע כי ככל שתימצא התامة יש להודיע על כך ולשקול את העברת החומר ואם לא תימצא – יש להבהיר את החומריים לבחינת בית המשפט לאחר שיסומנו הנקודות וההקשרים שבהם מעורבים הפרטאים הרלוונטיים להליך הנוכחי. אשר לרישום הפלילי של עדי התביעה נקבע כי זה יועבר לשכת השופט תוך 6 ימים לבחינת הרלוונטיות שלו (פרט לחומר שכבר הועבר לעורר).

4. בהחלטה מיום 7.3.2019, לאחר שעין ברישום הפלילי האמור, קבע בית המשפט כי יש לקיים דיון בנוגע חלק מהעדים וזה התקיק – בהסתמכת העורר – במעמד המשיב בלבד. בהחלטה נוספת מיום 13.3.2019 צוין, באשר לרישום הפלילי, כי בית המשפט רואה לבחון סוגיה מסוימת, וכי ניתן למשיב (לבקשתה) שהות קצרה למסור עדמתה בעניינה. אשר לחומריה החקירה בתיק התל אביבי צוין כי בקשת העיון בהם עלולה לעורר קושי של פגעה בפרטיות וכן של שיבוש הליכים, וכי נוכח היקפו של התקיק – הבקשתה לעיון עלולה לסרבל את הדיון בהליך העיקרי. מנגד, בית המשפט עומד על טענותו של העורר שלפיה הוא נפל קורבן לתרמית וכי חלק מעדי התביעה בהליך הנוכחי נחקרו כח建档立ים בתיק התל אביבי. לפיכך נקבע כי יש לבחון אם גרסאות אותן חשורות מחלוקת דרך התרמית שנעטנה שם, להגנת העורר ובית המשפט הורה למשיב לזמן את הודעות הח建档立ים ככל שהן מתייחסות לעורר ואת הודעות העורר ככל שהן מתייחסות לאוותם חשורות ולהעבירן לעיון בית המשפט תוך 7 ימים. בהחלטה מיום 24.3.2019 קבע בית המשפט כי לאחר שעין בחומר החקירה בהליך האחר, נראה כי מדובר בתוכן שיש לו לכואורה נגיעה להגנת העורר ولكن יש להבהיר מדוע לא תועברנה אליו הודיעותיו-שלו.

5. בדือน מיום 3.4.2019 ציין בא כוח המשיבה (לאחר קיומם דיון במעמד צד אחד) כי עבירו לבא כוח העורר קטע מהודעתו של דוד חזות מיום 11.4.2015 (ש' 70-84; שהוא גם אחד מעדי התביעה בהליך דן) ופרפרזה לאמירה של העד שלפיה "כאשר דוד ושמعون חזות ביטלו את השיקום שפייזר הנאים בזכינגים, הנאים רתח ואמר לדוד חזות שהם לא יודעים מי אלו האנשים שחוויבים להם כסף". בהחלטה מאותו יום מצא בית המשפט כי בהודעות שנבנהו יש אמירות זהות בעיקר לתקין הנוכחי או שהן אין רלוונטיות לו ועל כן – ובהינתן החומר שהסכמה להעיר המשיבה כאמור – הבקשה לקבלת חומרី חקירה מוצעה.

6. מכאן העורר שלפני, שבו משיג העורר על החלטות בית המשפט בשתי סוגיות: ראשית נטען כי העורר עתר להעיר לידי את גילוינות המרשם הפלילי של עדי התביעה ופרט לעד אחד – לא העברו אליו החומרים מבוקש. לטענת העורר יש צורך ממש בחשיפת המידע האמור נוכח טענותיו כי דווקא עדי התביעה הם אלה שהתנהלו באופן מניפולטיבי וניסו לזרמת את העורר. שניית, אשר לחומרី החקירה בתיק האחר נטען כי הגם שאין חפיפה בין הפרשה שנדונה בו לבין ההליך הנוכחי, חלק מעדי התביעה בכתב האישום שהוגש נגד העורר נחקרו בתיק האחר וכן נוכח טענותיו האמורות יש לחשוף חומרים אלה. בפרט טוען העורר כי החומרים בתיק התל אביב יכולים לשפוך אור על טיב היחסים והעסקים ביניהם לבין המתלונים שנחקרו בו, ולתמן בגרסתו וטענותיו – בין היתר בקשר למהימנותם.

7. בדือน שלפני הסכמה באט כוח המשיבה כי ככל שיש חומרី חקירה בתיק התל אביב הקשורים לעדים שהם עדי תביעה בהליך נושא העורר דן, והחומרים עניינים בעורר ובהתנהלותו בפרשיות נושא כתב האישום – על חומרים אלה עברו לידי העורר, כפי שקבע בית המשפט המחויז. לעומת זאת, החומרים שעומדים בתנאים אלה מתוך התקיק התל אביבי הועברו כבר לידי העורר. באט כוח המשיבה הסבירה כי במסגרת האישום השני בעניינו היה מעורב אדם, דוד חזות (להלן גם: חזות), שחתם – לצד העורר – על הסכם עם אחד המתלונים שבמסגרתו ביצע העורר עבירות, לפי המיחס, אולי עבירות אלו כונו כלפי המתלון ולא כלפי חזות. לגשת המשיבה אין עד נוסף שנחקר בהליך דן ובתיק התל אביבי שמתיחס באופן משמעותי לעורר לאישומים המיחסים לו, ולצורך מסקנה זו נציג המשיבה עמדו בקשר עם הגורמים המטפלים בתיק התל אביבי (וכך היה גם במסגרת ההליך שהתקיים לפני בית משפט קמא). אשר לבקשת העורר קיבל את כל החומרים שנמסרו על ידי העדים החופפים בין ההליכים – נטען כי יש בה משום "מעע דג" שאין להיעתר לו.

לאחר הדיון במעמד הצדדים קיימי דיון במעמד המשיבה בלבד, עינתי בקהלת ההודעות של התקיק الآخر, שעדם לעיון בית המשפט המחויז, وكיבلت הבהרות בעניינו. במהלך הדיון נציגת המשיבה הסכמה להעיר לידי בא כוח העורר קטע מהודעת יצחק ליבוביץ בקשרו בתיק התל אביבי. כמו כן, בהחלטה מיום 14.5.2019 הוריתי על זימון באט כוח המשיבה לדין נוסף נוסף במעמד צד אחד, לשם קבלת הבהרות נוספות על חומר החקירה בתיק התל אביבי. בדיון זה שהתקיים ביום 15.5.2019 הסכמה נציגת המשיבה להעיר לידי העורר קטעים נוספים מהודעותיהם של דוד חזות ושמعون חזות, הכל כפי שיפורט להלן.

8. לאחר שענייתי בחומרី החקירה האמורים של התקיק התל אביבי, ובהתאם את טענות הצדדים בעורר שלפני – בעלפה ובכתבבים – ובהינתן הסכמאותה המתוארכות של המשיבה למסירת הקטעים המפורטים להלן, אני סבור כי יש מקום להורות על מסירת חומרים נוספים או נתונים נוספים מהתיק התל אביבי. כפי שנקבע בפסקתנו לא פעם זכות העיון המקנית לנאים בפלילים מכוח סעיף 74 לחוק מבוססת על העיקרון שלפיו לנאים הזכות לנוהל את הגנתו כשהוא מכיר את מלא החומר הנוגע לעניינו, הנגזר מן הזכות להליך הוגן. הבדיקה אם בחומר פלוני יש ממשום חומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק תיערך באופן פרטני "על-פי טיבו של החומר ומידת זיקתו לסוגיות הנדנותה בהליך הפלילי"

אשר במסגרתו הוא מבקש" (בש"פ 11042/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(3) 203, 206 (2004) (להלן: עניינפלוני); בש"פ 3099/08 אברהמי נ' מדינת ישראל, פסקאות 6-8 (23.2.2009) (להלן: עניינאברהמי)). במסגרת זאת, הוכחה האפשרות כי גם חומר חקירה בהליך אחר יבוא בגדר חומר חקירה שנדרש להעבירה במשפט, במישרין או בעקיפין (בש"פ 2632/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 4-5 (15.6.2000); בש"פ 4157/00 נמרודי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3) 625, 635 (2000); עניינפלוני, בעמ' 206; חייה זנדברג "על זכות העיון בחומר חקירה: בש"פ 8294/03 מקסימוב נ' מ"י" המשפט, 335, 339 (2005)). יחד עם זאת, אמת מידת זו, הדועה גם כמבחן הרלוונטיות, מגבילה את חומר החקירה שיש למסור לנואם כך שרשות התביעה אין מחייבות למסור לידי הנואם חומרים שנגעוותם להגנתו ערטילאית, רוחקה, שלית או ספקולטיבית. בכל מקרה, בבוואו לבחון בקשوت לקבלת חומר חקירה יבחן בית המשפט את זיקת החומרים המבוקשים להגנת הנואם, ולא יתרעריך "משמעות" מוגבל מזמן תקווה ערטילאית שמא ימצא בחומר המבוקש דבר מה שעשו לשיעו להגנה (בש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' שיינר, פסקה 11 (23.1.2014); בג"ץ 233/85 אל הוזיל נ' משטרת ישראל, פ"ד לט(4) 132, 124 (1985)). דברים אלה חשובים במיוחד במקרה אשר החומר המבוקש הוא חומר חקירה בתיקי חקירה אחרים – שביהם מתעוררים אינטరסים נוגדים כגון הגנה מפני שימוש החקירות, הגנה על מקורות מודיעיניים וכן הגנה על זכויות צדדים שלישיים ובهم עדים ומטלונים (ראו למשל בש"פ 18/4194 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (22.6.2018); בש"פ 2886/16 גורבאן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (11.5.2016)). בחומרם מעין אלה – שנראים על פניהם מרוחקים מהאישום – נקבע בפסקתנו כי יש צורך "בסיס של ממש להשראה של הנואם כי החומר ישפייע על בירור האישום נגדו" (עניינאברהמי, פסקה 9).

9. יהום מסגרת הכללים האמורה בענייננו מוביל למסקנה כי יש להעביר מספר קטיעים נוספים מהתיק התל אביבי לידי בא כוח העורר, ועל כן אני מורה – בהסכמה המשיבה – כי יועברו לבא כוח העורר קטיעים מהתיק זה כדלקמן:

- א. קטע מהודעת יצחק ליבוביץ מיום 12.4.2016 ש' 236-248.
- ב. קטע מהודעת דוד חזות מיום 11.4.2015 ש' 45-36 ; 149-155.
- ג. קטע מהודעת שמעון חזות מיום 11.4.2015 ש' 79-57.

10. אשר להשגת העורר בדבר קבלת פרטי המרשם הפלילי לגבי עדי התביעה, יש להעיר, כעולה מהשתלשלות הדיונים בענייננו כפי שפורטה לעיל, כי בנוסחזה לא התקבלה הכרעה על ידי בית המשפט (גםvr גם ציין בא כוח העורר בתשובה לשאלתי בדיון שהתקיים לפני).مسألة הם פנוי הדברים, אין מקום להכריע בטענות העורר בחלוקת זה לראשונה בהליך שלפני והעורר יכול לפנות לבית המשפט המחויז בעניין. מובן, כי לאחר שתתקבל ההחלטה האמורה יוכל העורר, ככל שיסבור כי יש עילה לכך, להשיג עליה בדרך הקבועה בדיון וטענותיו בנושא זה שמורות לו.

בכך מסתיים ההליך שלפני. המשיבה תעביר לבא כוח העורר את הקטעים המצוינים בסעיף 9 לעיל ללא דיחוי.

ניתנה היום, י' באיר התשע"ט (15.5.2019).

